Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (üheksas koda)

11. mai 2017 *

Apellatsioonkaebus — Direktiiv 2010/30/EL — Toodete energiatarbimise näitamine märgistuses ja ühtses tootekirjelduses — Delegeeritud määrus (EL) nr 665/2013 — Tolmuimejate energiamärgistus — Energiatõhusus — Mõõtemeetod — Delegeeritud volituste piirid — Tõendite moonutamine — Üldkohtu põhjendamiskohustus

kohtuasjas C-44/16 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 25. jaanuaril 2016 esitatud apellatsioonkaebus,

Dyson Ltd, asukoht Malmesbury (Ühendkuningriik), esindaja: *solicitor* E. Batchelor, *solicitor* M. Healy, *barrister* F. Carlin ja advokaat A. Patsa,

hageja,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindajad: K. Herrmann ja E. White,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (üheksas koda),

koosseisus: koja president E. Juhász, kohtunikud C. Vajda ja C. Lycourgos (ettekandja),

kohtujurist: H. Saugmandsgaard Øe,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

1 Apellatsioonkaebuses palub Dyson Ltd tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 11. novembri 2015. aasta otsus Dyson *vs.* komisjon (T-544/13, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2015:836), millega Üldkohus jättis rahuldamata tema nõude tühistada komisjoni 3. mai 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 665/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/30/EL seoses tolmuimejate energiamärgistusega (ELT 2013, L 192, lk 1; edaspidi „vaidlustatud määrus“).

Õiguslik raamistik

Direktiiv 2010/30/EL

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiivi 2010/30/EL energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (ELT 2010, L 153, lk 1) põhjendused 5 ja 8 kõlavad järgmiselt:

„(5) Täpne, asjakohane ja võrreldav teave energiamõjuga toodete energiatarbimise kohta peaks mõjutama lõpptarbijat valima tooteid, mis kasutamisel tarbivad vähem energiat ja muid olulisi ressursse või mis kaudselt tingivad väiksema energiatarbimise, ajendades sellega tootjaid võtma meetmeid nende toodete energia- ja muude oluliste ressursside tarbimise vähendamiseks. Samuti peaks see kaudselt soodustama kõnealuste toodete tõhusat kasutamist, et aidata kaasa ELi 20% energiatõhususe eesmärgi saavutamisele. Sellise teabe puudumisel ei piisa kõnealuste toodete mõistliku energiakasutuse ja muude oluliste ressursside kasutuse soodustamiseks ainult turujõududest.

[…]

(8) Teabel on turujõudude toimimisel keskne koht ja seepärast tuleb kehtestada kõikide sama liiki toodete jaoks ühtne märgistus, mis annab potentsiaalsetele ostjatele standarditud lisateavet kõnealuste toodetega seotud kulude kohta energia- ja muude oluliste ressursside tarbimise seisukohast, ja võtta meetmeid, et tagada selline teave ka nendele potentsiaalsetele lõpptarbijatele, kellel ei ole võimalust toodet ja seega ka selle märgist vahetult näha. Selleks et märgistus oleks tõhus ja otstarbekas, peaks märgis olema lõpptarbijatele kergesti äratuntav, lihtne ja kokkuvõtlik. Selleks tuleks märgistuse praegune kujundus säilitada alusena, mille põhjal teavitada lõpptarbijaid toodete energiatõhususest. Toodete energiatarbimist ja muud asjakohast teavet tuleks mõõta vastavalt ühtlustatud standarditele ja meetoditele.“

3 Selle direktiivi artikli 1 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse raamistik selliste siseriiklike meetmete ühtlustamiseks, mis käsitlevad lõpptarbija teavitamist energia- ja vajaduse korral muude oluliste ressursside tarbimisest energiamõjuga toodete kasutamisel ja sellega seotud lisateabe andmist eelkõige märgistamise ja ühtse tootekirjelduse kaudu, võimaldades ühtlasi lõpptarbijatel valida tõhusamaid tooteid.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse selliste energiamõjuga toodete suhtes, mille kasutamine avaldab olulist otsest või kaudset mõju energia- ja vajaduse korral muude oluliste ressursside tarbimisele.“

4 Selle direktiivi artikli 5 punktide a ja b kohaselt tagavad liikmesriigid, et „tarnijad, kes lasevad turule või võtavad kasutusele delegeeritud õigusaktiga hõlmatud tooteid, varustavad need käesoleva direktiivi ja delegeeritud õigusakti kohase märgistuse ja tootekirjeldusega“ ja tarnijad „koostavad piisava tehnilise dokumentatsiooni, mis võimaldab hinnata märgistuses ja tootekirjelduses sisalduva teabe täpsust“.

5 Direktiivi 2010/30 artiklis 10 „Delegeeritud õigusaktid“ on sätestatud:

„1. Komisjon sätestab kooskõlas käesoleva artikliga iga tooteliigi kohta märgistuse ja tootekirjelduse üksikasjad delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklitele 11, 12 ja 13.

Kui toode vastab lõikes 2 loetletud kriteeriumidele, on see vastavalt lõikele 4 hõlmatud delegeeritud õigusaktiga.

Delegeeritud õigusaktide sätted, mis käsitlevad märgistuses või tootekirjelduses teabe esitamist energia- ja muude oluliste ressursside tarbimise kohta toote kasutamisel, võimaldavad lõpptarbijatel teha teadlikumaid ostuotsuseid ja turujärelevalveasutustel kontrollida, kas tooted on kooskõlas esitatud teabega.

[…]

4. Delegeeritud õigusaktis määratakse eelkõige kindlaks:

[…]

i) märgistel ja tootekirjeldustes esitatud teabe täpsus;

j) delegeeritud õigusakti hindamise ja võimaliku läbivaatamise kuupäev, võttes arvesse tehnoloogia arengu kiirust.“

6 Selle direktiivi artikli 11 „Delegeeritud volituste rakendamine“ lõikes 1 on täpsustatud:

„Komisjonile antakse viieks aastaks alates 19. juunist 2010 õigus võtta vastu artiklis 10 osutatud delegeeritud õigusakte. […]“.

Vaidlustatud määrus

7 Vaidlustatud määruse artikli 1 lõikes 1 on sätestatud, et „määrusega kehtestatakse elektrivõrgutoitega tolmuimejate, sealhulgas hübriidtolmuimejate märgistamise ja nende tootekirjelduses esitatava täiendava teabe nõuded“.

8 Selle määruse artiklis 3 „Tarnijate kohustused ja ajakava“ on sätestatud:

„1. Tarnijad tagavad, et 1. septembrist 2014:

a) on iga tolmuimeja varustatud trükitud märgisega, mille vorm ja millel esitatav teave on sätestatud II lisas;

b) tehakse kättesaadavaks III lisas esitatud nõuetele vastav tootekirjeldus;

c) tehakse liikmesriikide asutustele ja komisjonile nõudmise korral kättesaadavaks IV lisas sätestatud tehnilised dokumendid;

d) esitatakse tolmuimeja konkreetse mudeli reklaamis energiatõhususklass, kui reklaamis avaldatakse energia- või hinnateavet;

e) esitatakse tolmuimeja konkreetse mudeli tehnilistes reklaammaterjalides, milles kirjeldatakse tehnilisi näitajaid, alati kõnealuse mudeli energiatõhususe klass.

2. II lisas sätestatud märgis võetakse kasutusele vastavalt järgmisele ajakavale:

a) 1. septembrist 2014 turule viidavate tolmuimejate märgised peavad vastama II lisa märgisele 1;

b) 1. septembrist 2017 turule viidavate tolmuimejate märgised peavad vastama II lisa märgisele 2“.

9 Selle määruse artiklis 5 „Mõõtmismeetodid“ on täpsustatud, et „artiklite 3 ja 4 kohaselt nõutav teave tuleb saada usaldusväärsete, täpsete ja korratavate mõõtmis- ja arvutusmeetodite abil, mille puhul võetakse arvesse tänapäeva tasemele vastavaid tunnustatud mõõtmis- ja arvutusmeetodeid, nagu on sätestatud VI lisas“.

10 Vaidlustatud määruse artiklis 7 „Läbivaatamine“ on sätestatud:

„Tehnilise arengu arvessevõtmiseks vaatab komisjon käesoleva määruse läbi hiljemalt viis aastat pärast selle jõustumist. Läbivaatamisel hinnatakse eelkõige VII lisa kohaseid lubatud kõrvalekaldeid, kas suure akuga tolmuimejad tuleks lisada määruse reguleerimisalasse ning kas aastase energiatarbimise ning tolmueemalduse ja tolmutagastuse määramiseks on mõistlik kasutada mõõtmismeetodeid, mis põhinevad pigem osaliselt täidetud, mitte tühjal tolmukogumisanumal.“

11 Nimetatud määruse I lisas on märgitud, et tolmuimejad liigitakse energiatõhususe alusel, lähtudes aastasest energiatarbimisest ja puhastustõhususest, mis määratakse tolmueemalduse ja tolmutagastuse väärtuste järgi.

12 Selle määruse VI lisa punktis 1 on täpsustatud:

„Käesoleva määruse nõuete täitmisel ja täitmise kontrollimisel kasutatakse mõõtmiseks ja arvutusteks usaldusväärseid, täpseid ja korratavaid menetlusi, mille puhul võetakse arvesse üldtunnustatud uusimaid arvutus- ja mõõtmismeetodeid, sealhulgas ühtlustatud standardeid, mille viitenumbrid on sel eesmärgil avaldatud Euroopa Liidu Teatajas. Need peavad olema kooskõlas käesolevas lisas esitatud tehniliste mõistete, tingimuste, valemite ja näitajatega.“

Hagimenetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

13 Dyson esitas 7. oktoobril 2013 Üldkohtu kantseleisse vaidlustatud määruse peale tühistamishagi.

14 Oma hagi põhjendamiseks esitas Dyson kolm väidet, millest esimese kohaselt puudub komisjonil pädevus, teine põhineb vaidlustatud määruse põhjenduse puudumisel ja kolmas võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumisel.

15 Vaidlustatud kohtuotsusega jättis Üldkohus hagi tervikuna rahuldamata.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

16 Dyson palub Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

— tühistada vaidlustatud määrus, ja

— mõista Üldkohtu ja Euroopa Kohtu menetluse kulud välja komisjonilt.

17 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

— jätta apellatsioonkaebus rahuldamata, ja

— mõista kohtukulud välja Dysonilt.

Apellatsioonkaebus

18 Oma apellatsioonkaebuse toetuseks esitab Dyson kuus väidet. Esimeses väites märgib ta, et Üldkohus eksis, kui ta kvalifitseeris ümber esimese astme kohtus esitatud esimese väite. Teise väite kohaselt tõlgendas Üldkohus vääralt komisjonile direktiivi 2010/30 artikliga 10 antud pädevuse ulatust. Kolmandas väites heidab Dyson Üldkohtule ette tema kaitseõiguste rikkumist. Tema neljas väide käsitleb teatud tõendite moonutamist ja arvesse võtmata jätmist. Viies väide puudutab vaidlustatud kohtuotsuse põhjenduse puudumist. Lõpuks toob Dyson oma kuuendas ja viimases väites esile, et Üldkohus rikkus võrdse kohtlemise põhimõtet.

Neljas väide ja viienda väite neljas osa

Poolte argumendid

19 Oma neljandas väites, mida tuleb uurida esimesena, väidab Dyson, et Üldkohus esiteks moonutas ja teiseks jättis arvesse võtmata teatud tõendeid, mis olid esitatud selleks, et tõendada täis tolmukogumisanumaga tolmuimeja energiatõhususe mõõtemeetodi korratavust.

20 Dyson märgib, et tõendamaks, et tolmuimejate energiatõhusust saab mõõta muu meetodiga, kui on määratletud vaidlustatud määruses, mis põhineb tühja tolmukogumisanumaga tehtud katsetel, esitas ta Üldkohtus mitu tõendit, mis muu hulgas tõendavad, et täis tolmukogumisanumaga tolmuimejatega tehtud katsetega energiatõhususe mõõtemeetod, see tähendab Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC) ühtlustatud standardi EN 60312-1:(2013) punktis 5.9 nimetatud meetod (edaspidi „CENELECi meetod“), on korratav.

21 Oma neljanda väite esimeses osas leiab Dyson, et kui Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 51, et Dyson viitas üksnes ühele laboratoorsele katsele, mis võimaldab tõendada selle meetodi korratavust, siis moonutas Üldkohus tema esitatud tõendeid, mis tõendavad, et täis tolmukogumisanumaga mõõtemeetodit on katsetatud mitmes laboratooriumis ja et see on korratav.

22 Neljanda väite teises osas toob Dyson esile, et Üldkohus ei käsitlenud ega võtnud arvesse tema esitatud tõendeid, mis tõendavad CENELECi meetodi korratavust. Viienda väite neljandas osas toob Dyson esile, et Üldkohus ei selgitanud põhjusi, miks jäeti kõrvale tema poolt esitatud CENELECi meetodi korratavust tõendavad tõendid.

23 Komisjon väidab kõigepealt, et Dyson küll viitas Üldkohus mitmes laboratooriumis tehtud katsetele, kuid ei kinnitanud, et need on osa võrdluskatsetest, mis põhinevad samal tolmuimejamudelil (laboratooriumidevahelised võrdluskatsetused). Komisjon rõhutab, et kuigi Üldkohus ei pruukinud kasutada täpset tehnilist terminoloogiat, ei moonutanud ta sellegipoolest tema käsutuses olevaid tõendeid. Nimelt võis Üldkohus järeldada, et arvutusmeetodi puhul, kus arvestatakse täis tolmukotiga, valitseb ebaselgus, kuna läbi ei olnud viidud ühtki laboratooriumidevahelist võrdluskatsetust, mis kinnitaks kõnealuse meetodi korratavust.

24 Komisjon märgib seejärel, et tõendite arvesse võtmata jätmise väide puudutab üksnes Üldkohtu hinnangut ega kujuta endast õiguslikku küsimust, mida saab hinnata apellatsioonkaebuse raames, tingimusel, et tegemist ei ole tõendite moonutamisega. Lisaks väidab komisjon, et Üldkohus ei ole kohustatud esitama hinnangut iga talle esitatud tõendi kohta. Samas ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 49–53 selgelt, et Üldkohus kaalus poolte poolt talle esitatud tõendeid.

25 Lõpuks toob komisjon esile, et ta ei ole kohustatud kasutama CENELECi väljatöötatud standardeid.

Euroopa Kohtu hinnang

26 Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 49, et kuigi Dyson esitas mitu argumenti, et tõendada täis tolmukogumisanumaga läbiviidud katsete usaldusväärsust ja täpsust, ei kummuta need argumendid kahtlusi kõnealuse katse korratavuse kohta.

27 Selle kohtuotsuse punktis 50 rõhutas Üldkohus nimelt, et katsete korratavuse kindlaksmääramiseks on vaja praktikas läbi viia laboratooriumidevahelised võrdluskatsetused, millega tagatakse, et erinevates laboratooriumides ühe näidisega läbiviidud korduvate katsete tulemused on saadud nõuetekohaselt.

28 Sama kohtuotsuse punktis 51 sedastas Üldkohus lõpuks, et kuna hageja viitas üksnes ühele laboratoorsele katsele, mis tema väitel võimaldab tõendada selle korratavust, siis ei ole täis tolmukogumisanumaga läbiviidud katse korratavus piisavalt tõendatud, et tuvastada komisjoni ilmne hindamisviga.

29 Oma neljanda väite esimeses osas heidab Dyson Üldkohtule sisuliselt ette, et Üldkohus moonutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 51 seisukohta, mida ta Üldkohtus kaitses ja mille kohaselt on CENELECi meetodit laboratooriumides mitu korda katsetatud, mis kinnitab selle korratavust ning Dysoni konkurentsijärelevalve juhi (Head of Competitor Intelligence) tunnistust, mille ta esitas selle kinnituse tõendamiseks.

30 Tuleb meenutada, et apellatsioonkaebuse puhul ei ole Euroopa Kohtul põhimõtteliselt pädevust tuvastada fakte ega uurida tõendeid, mida Üldkohus on nende faktide tõendamiseks vastu võtnud. Kui need tõendid on saadud õiguspäraselt, kui on järgitud õiguse üldpõhimõtteid ning tõendamiskoormist ja tõendite kogumist puudutavaid menetlusnorme, on üksnes Üldkohus pädev hindama talle esitatud tõendite tõenduslikku jõudu. Seega ei ole faktide hindamine Euroopa Kohtu kontrollile alluv õiguslik küsimus, välja arvatud juhul, kui on moonutatud Üldkohtule esitatud tõendeid (kohtuotsus 18.1.2017, Toshiba *vs*. komisjon, C-623/15 P, ei avaldata, EU:C:2017:21, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).

31 Seega laieneb Üldkohtu tuvastatud faktide Euroopa Kohtu poolse kontrollimise pädevus eelkõige toimikumaterjalidest tulenevate sedastuste sisulisele ebaõigsusele, tõendite moonutamisele, nende õiguslikule kvalifikatsioonile ja küsimusele, kas on järgitud tõendamiskoormist ning tõendite hankimist puudutavaid norme (kohtuotsused 25.1.2007, Sumitomo Metal Industries ja Nippon Steel *vs*. komisjon, C-403/04 P ja C-405/04 P, EU:C:2007:52, punkt 39, ning 19.12.2013, Siemens jt *vs*. komisjon, C-239/11 P, C-489/11 P ja C-498/11 P, ei avaldata, EU:C:2013:866, punkt 39).

32 Käesoleval juhul ilmneb Dysoni poolt Üldkohtule esitatud repliigi punktist 38, et ta väitis Üldkohtus, et CENELECi meetodit on kontrollitud hoolikalt nii korratavuse kui ka korduvuse seisukohalt. Oma tunnistuses, mis on esitatud kõnealuse repliigi lisas ja millele on viidatud repliigi punktis 39, rõhutas Dysoni konkurentsijärelevalve juht samuti, et seda meetodit on katsetatud mitmes laboratooriumis, mis võimaldab kinnitada selle korratavust.

33 Seega on Üldkohus ilmselgelt moonutanud Dysoni kaitstavat seisukohta, märkides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 51, et Dyson viitas üksnes ühele laboratoorsele katsele, mis võimaldab tõendada arvutusmeetodi, kus arvestatakse täis tolmukotiga, korratavust. Nagu Dyson oma apellatsioonkaebuses õigesti märgib, on selline järeldus ilmselgelt vastuolus tema poolt Üldkohus esitatud menetlusdokumentide sisuga ning Dysoni konkurentsijärelevalve juhi tunnistusega.

34 Sellegipoolest olgu märgitud, et vastavalt vaidlustatud kohtuotsuse punktile 50 on mõõtemeetodi korratavuse väljaselgitamiseks vajalik mitte üksnes see, et läbi on viidud mitu laboratoorset katset, vaid ka see, et need korduvad katsed viiakse läbi erinevates laboratooriumides ühe näidisega.

35 Sellest tuleneb, et üksnes asjaolust, et Üldkohus moonutas Dysoni väiteid mitme laboratoorse katse olemasolu kohta, ei piisa iseenesest selle järelduse ümberlükkamiseks, et CENELECi meetod ei ole korratav.

36 Dyson heidab oma neljanda väite teises osas veel Üldkohtule ette, et Üldkohus ei võtnud arvesse teatud tõendeid, mis ta esitas oma menetlusdokumentides ja mis tõendasid CENELECi meetodi korratavust. Viienda väite neljandas osas heidab Dyson Üldkohtule ka ette, et Üldkohus ei selgitanud põhjusi, miks need tõendid kõrvale jäeti. Neid kahte etteheidet tuleb analüüsida koos.

37 Nimelt tuleb esiteks meenutada, et apellatsioonimenetluses on Euroopa Kohtu ülesanne kontrollida eelkõige asjaolu, kas Üldkohus on õiguslikult piisavalt vastanud kõigile hageja esitatud argumentidele, ning teiseks, et väide, mille kohaselt ei ole Üldkohus vastanud esimeses kohtuastmes toodud argumentidele, tähendab sisuliselt viidet, et rikutud on põhjendamiskohustust, mis tuleneb Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklist 36, mida sama põhikirja artikli 53 esimese lõigu alusel kohaldatakse Üldkohtu menetluses, ning Üldkohtu kodukorra artiklist 117 (vt selle kohta kohtuotsus 20.5.2010, Gogos *vs.* komisjon, C-583/08 P, EU:C:2010:287, punkt 29, ja kohtumäärus 13.12.2012, Alliance One International *vs.* komisjon, C-593/11 P, ei avaldata, EU:C:2012:804, punkt 27).

38 Järjepideva praktika kohaselt ei kohusta Euroopa Kohus Üldkohut esitama ammendavat ning üksikasjalikku ülevaadet menetluspoolte kõikidest arutluskäikudest ja seega võib Üldkohtu põhjendus olla tuletatav tingimusel, et see võimaldab huvitatud isikutel teada saada põhjused, mille tõttu Üldkohus nende argumentidega ei nõustunud, ning annab Euroopa Kohtu käsutusse tema kontrolli teostamiseks piisavad asjaolud (kohtumäärus 13.12.2012, Alliance One International *vs.* komisjon, C-593/11 P, ei avaldata, EU:C:2012:804, punkt 28, ja kohtuotsus 26.10.2016, PT Musim Mas *vs.* nõukogu, C-468/15 P, EU:C:2016:803, punkt 71).

39 Käesoleval juhul tuleb esiteks rõhutada, et CENELECi meetodi mittekorratavus oli määrava tähtsusega teguriks Üldkohtu hinnangus, mille alusel ta otsustas, et komisjoni seisukohta, mis eelistab tolmuimejate energiatõhususe mõõtemeetodit, mis põhineb tühja tolmukotiga läbiviidud katsetel, ei saa pidada ilmselget põhjendamatuks.

40 Teiseks olgu meenutatud, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 49 asus Üldkohus seisukohale, et CENELECi meetodi korratavus on ebaselge ja nimetatud kohtuotsuse punktis 50 rõhutas Üldkohus, et mõõtemeetodi korratavuse kindlaksmääramiseks on vaja praktikas läbi viia laboratooriumidevahelised võrdluskatsetused, millega tagatakse, et erinevates laboratooriumides ühe näidisega läbiviidud korduvate katsete tulemused on saadud nõuetekohaselt.

41 Samas püüdis Dyson Üldkohus esitatud menetlusdokumentidega tõendada, et kuigi ta ei tuginenud võrdluskatsetele, on CENELECi meetod korratav. Oma repliigi punktides 7, 8 ja 39 märkis Dyson, et CENELECile on antud ülesanne tagada, et kõik tema avaldatud standardid on asjakohased, selged ja täpsed ning võtavad arvesse tehnika taset. Samuti esitas ta ühe tolmuimejate katsetamiseks akrediteeritud Euroopa labori põhjendatud arvamuse, mille kohaselt see meetod võimaldab saada korratavaid tulemusi, ning tema konkurentsijärelevalve juhi vastava tunnistuse, mida võeti selle meetodi väljatöötamisel arvesse.

42 Seega Üldkohus ei saanud pidada tõendatuks, nagu ta tegi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 49, „kahtlusi [CENELECi meetodi] korratavuse kohta“, ilma et ta põhjendanuks, miks tuleb jätta rahuldamata Dysoni poolt selle järelduse peale esitatud vaidlustus, mis tugineb eelmises punktis viidatud asjaoludel. Täpsemalt, Üldkohus ei oleks tohtinud väita, et mõõtemeetodi korratavus vajab võrdluskatseid, ilma et ta oleks selgitanud, miks Dysoni poolt menetlusdokumentides esitatud vastupidised argumendid ei sobi selle seisukoha kinnituseks. Kuigi vastab tõele, et komisjon vaidlustas Üldkohtus CENELECi meetodi korratavuse, tuleb märkida, et Dyson väitis vastupidist Üldkohtule esitatud menetlusdokumentides, mistõttu peab Üldkohus selle kohta otsuse tegema. Jättes Dysoni esitatud argumentidele vastamata, rikkus Üldkohus talle Euroopa Kohtu põhikirja artikli 53 esimese lõigu ja Üldkohtu kodukorra artikliga 117 pandud põhjendamiskohustust.

43 Seega tuleb Dysoni neljas väide ja tema viienda väite neljas osas tunnistada põhjendatuks.

Esimene väide

Poolte argumendid

44 Dyson heidab Üldkohtule ette, et ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 36, 37 ja 43, et talle esitatud esimene väide käsitleb ilmset hindamisviga, samas kui tegelikult puudutas see komisjoni pädevuse piiride rikkumist. Asjaomane äriühing täpsustab, et selles väites tõi ta esile, et komisjon ületas talle direktiivi 2010/30 artikliga 10 antud pädevuse piire. Dysoni arvates oleks pidanud Üldkohus hindama, kas komisjon muutis volitusakti olulisi sätteid, kui ta valis tolmuimejate energiatõhususe mõõtemeetodi, mis põhineb tühja tolmukotiga läbiviidud katsetel.

45 Komisjon märgib, et Dyson vaidlustab üksnes tema esimese tühistamisväite esimesele osale antud Üldkohtu vastuse, mitte aga põhjendusi, mille alusel lükati selle väite teine osa tagasi.

46 Komisjon leiab, et apellatsioonkaebuse esimene väide tuleb pealegi lugeda põhjendamatuks. Nimelt ei vaidlustanud Dyson Üldkohtus komisjoni pädevust vaidlustatud määruse vastuvõtmiseks, vaid hoopis selle pädevuse kasutamist mõõtemeetodi valikul. Komisjon rõhutab, et Dysoni esimene väide Üldkohtus nõudis mõõtemeetodi kindlaksmääramise väga keeruliste tehniliste asjaolude kontrollimist, mis põhjendab seda, et kohtulik kontroll piirdus ilmse hindamisvea kontrollimisega.

Euroopa Kohtu hinnang

47 Oma esimeses väites heidab Dyson sisuliselt ette, et Üldkohus eksis, kui ta kvalifitseeris ümber tema tühistamishagi esimese väite, mille kohaselt jättis komisjon järgimata direktiivi 2010/30 artikli 10, mis nõuab, et tolmuimejate energiatõhususe mõõtemeetod võtab arvesse nende kasutamistõhusust, et edastada tarbijatele täpne teave, mis ergutab tootjaid parandama oma toodete energiatõhusust ja saavutama energiatarbimise vähendamise eesmärki, kuna selline nõue on tema sõnul kõnealuse direktiivi oluline element.

48 Kõigepealt tuleb märkida, nagu väidab komisjon, et esimese väite eesmärk on tegelikult üksnes vaidlustada hinnang, mille alusel Üldkohus lükkas tagasi esimeses kohtuastmes esitatud esimese väite esimese osa, mitte aga Üldkohtu põhjendused, mille alusel lükati tagasi selle väite teine osa, milles Dyson heidab vaidlustatud määruse puhul ette, et sellega ei kehtestatud kohustust anda teavet tolmukottide ja filtrite kohta, mis on tolmuimejate kasutamisel olulised ressursid.

49 Lisaks olgu märgitud, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 36 leidis Üldkohus, et hageja esitatud dokumentidest ilmneb selgelt, et hageja ei viita esimeses väites sellele, et komisjonil ei olnud pädevust vaidlustatud määruse vastuvõtmiseks, vaid vaidlustab pigem sisuliselt selle, kuidas seda pädevust teostati. Nimetatud kohtuotsuse punktis 37 otsustas Üldkohus, et seega tuleb asuda seisukohale, et hageja esimene väide käsitles komisjoni ilmset hindamisviga selle määruse vastuvõtmisel.

50 Samas nähtub Dysoni poolt Üldkohtule esitatud hagiavaldusest vaieldamatult, et tema esimene tühistamisväide käsitles seda, et komisjonil ei olnud vaidlustatud määruse vastuvõtmise pädevust. Täpsemalt olgu esile toodud, et sisuliselt heidab Dyson ette, et komisjon rikkus seda määrust vastu võttes volitusakti olulisi sätteid, kui ta kehtestas tolmuimejate energiatõhususe arvutamismeetodi, mis põhineb tühjal tolmukotil, samas kui direktiivi 2010/30 artikkel 10 nõudis, et see meetod kajastaks tavalisi kasutustingimusi.

51 Seega ei vastanud Üldkohus väitele, mis oli esitatud vaidlustatud määrusega volitusakti oluliste sätete rikkumise kohta, vaid teisele väitele, mis puudutas komisjoni ilmset hindamisviga, mida Dyson ei olnud esitanud.

52 Ei saa nõustuda sellega, et Üldkohus hindas seda tehes kaudselt komisjoni pädevuse puudumise peale esitatud väidet Dysoni sõnastuses. Nimelt on volitusaktiga antud kaalutlusõiguse ulatus volitusaktiga antud ülesannete piiridest erinev õigusküsimus. Lisaks vastab nende kahe nõude kontroll erinevatele standarditele.

53 Niisiis olgu märgitud, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 38 õigesti sedastas, et liidu ametivõimudel on ulatuslik kaalutlusõigus neile antud pädevuse rakendamisel, kui neil tuleb muu hulgas anda keerulisi arvamusi ja hinnanguid; sellisel juhul peab eelnevalt kindlaks määrama, kas need ametivõimud tegutsevad täielikult neile antud pädevuse piirides, ja täpsemalt, juhul kui tegemist on delegeeritud pädevusega ELTL artikli 290 tähenduses – nagu käesoleval juhul – peab kontrollima, kas liidu ametiasutused pole ületanud neile selle volitusaktiga antud ülesannete piire, võttes muu hulgas arvesse, et delegeeritud pädevuse puhul tuleb igal juhul järgida volitusakti olulisi sätteid ja see peab mahtuma alusõigusaktis määratletud õiguslikku raamistikku (vt selle kohta kohtuotsus 17.3.2016, parlament *vs*. komisjon, C-286/14, EU:C:2016:183, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

54 Eeltoodust tuleneb, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta jättis tegemata otsuse hageja ühe väite kohta.

55 Olgu siiski meenutatud, et Euroopa Kohtu järjepidevast praktikast tuleneb, et kui Üldkohtu otsuse põhjendustest ilmneb liidu õiguse rikkumine, kuid kui kohtuotsuse resolutsioon on muude õiguslike asjaoludega põhjendatud, siis ei saa selline rikkumine kaasa tuua kohtuotsuse tühistamist ja selle põhjendused tuleb asendada (kohtuotsus 22.9.2016, Pensa Pharma *vs*. EUIPO, C-442/15 P, ei avaldata, EU:C:2016:720, punkt 51 ja seal viidatud kohtupraktika).

56 Seega tuleb kindlaks määrata, kas komisjon järgis talle antud delegeeritud volituste piire, kui ta kehtestas tolmuimejate energiatõhususe arvutamismeetodi, mis põhineb tühjal tolmukotil, millisel juhul tuleb Dysoni tühistamishagi esimese väite esimene osa tunnistada põhjendamatuks. Õigusväite puhul on Euroopa Kohtul võimalik Üldkohtu viga parandada.

57 Euroopa Kohtu järjepideva praktika kohaselt tuleb liidu õigusakti õiguspärasuse hindamisel lähtuda selle akti vastuvõtmise ajal esinenud faktilistest ja õiguslikest asjaoludest (kohtuotsus 3.9.2015, Inuit Tapiriit Kanatami jt *vs*. komisjon, C-398/13 P, EU:C:2015:535, punkt 22 ning seal viidatud kohtupraktika). Vaidlustatud määruse õiguspärasust tuleb seega hinnata 3. mail 2013 olemas olnud faktiliste ja õiguslike asjaolude alusel.

58 Selles osas tuleb esiteks meenutada, et ELTL artiklis 290 ette nähtud pädevuse delegeerimise võimaluse eesmärk on võimaldada õigusloojal keskenduda õigustloova akti olemuslikele osadele nagu ka mitteolemuslikele osadele, mida ta peab kohaseks reguleerida, andes komisjonile ülesande „täiendada“ õigustloova akti teatavaid mitteolemuslikke osi või „muuta“ neid osi komisjonile antud volituste piires (kohtuotsus 17.3.2016, parlament *vs.* komisjon, C-286/14, EU:C:2016:183, punkt 54).

59 Sellest järeldub, et asjaomase valdkonna põhinormid peavad olema sätestatud alusaktides ning nende kehtestamist ei saa delegeerida (vt selle kohta kohtuotsused 5.9.2012, parlament *vs.* nõukogu, C-355/10, EU:C:2012:516, punkt 64, ja 10.9.2015, parlament *vs* nõukogu, C-363/14, EU:C:2015:579, punkt 46).

60 Teiseks tuleb kindlaks määrata, kas nõue, et tarbijatele antav teave peab kajastama seadme energiatarbimist selle kasutamise ajal, nagu see tuleneb direktiivi 2010/30 artiklist 1 ja artikli 10 lõike 1 kolmandast lõigust, on nimetatud direktiivi oluline osa.

61 Selles osas olgu märgitud, et alusakti olulisteks säteteks on need, mille vastuvõtmiseks on vaja teha liidu seadusandja vastutusalasse kuuluvaid poliitilisi valikuid (kohtuotsus 5.9.2012, parlament *vs* nõukogu, C-355/10, EU:C:2012:516, punkt 65).

62 Valdkonnas olulisteks kvalifitseeritavate sätete kindlakstegemine peab põhinema objektiivsetel asjaoludel, mida saab kohtulikult kontrollida, ning see nõuab asjaomase valdkonna omaduste ja eripäraga arvestamist (kohtuotsus 22.6.2016, DK Recycling und Roheisen *vs.* komisjon, C-540/14 P, EU:C:2016:469, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).

63 Direktiivi 2010/30 üldise ülesehituse kohta tuleb märkida, et käesoleva kohtuotsuse punktis 60 meenutatud nõue kujutab endast selle direktiivi olulist sätet.

64 Nimelt tuleneb direktiivi 2010/30 põhjendustest 5 ja 8, et „[t]äpne, asjakohane ja võrreldav teave energiamõjuga toodete energiatarbimise kohta“ „on turujõudude toimimisel keskne“ ja seega võimaldab suunata tarbima seadmeid, mis „kasutamisel tarbivad vähem energiat“. Samuti on direktiivi artikli 1 lõikes 1 sätestatud, et direktiivi eesmärk on ühtlustada liikmesriikide meetmeid, mis käsitlevad lõpptarbija teavitamist energiatarbimisest toodete „kasutamisel“, et neil oleks võimalik valida „tõhusamaid“ tooteid. Tarbijatele antav teave seadmete energiatõhususe kohta nende kasutamisel kujutab endast seega kõnealuse direktiivi peamist eesmärki ja kajastab liidu õigusloojа vastutusalasse kuuluvat poliitilist valikut.

65 Sellest tuleneb, et käesoleval juhul ei oma tähtsust küsimus, kas vaidlustatud määruse eesmärk on direktiivi 2010/30 üksnes täiendada, mitte aga seda muuta, nagu vaidlustatud määruse sõnastus näib osutavat. Nimelt, nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 58 on rõhutatud, ei luba kumbki kõnealune delegeeritud volituste kategooria mingil juhul komisjonil rikkuda volitusakti olulist sätet.

66 Lisaks tuleb märkida, et vastupidi Üldkohtu kinnitusele vaidlustatud kohtuotsuse punktis 59, ei ole direktiivi 2010/30 artikli 10 lõike 1 kolmandas lõigus esitatud väljendi „kasutamisel“ niisugune tõlgendus, et sellega peetakse silmas tegelikke kasutustingimusi, selle direktiivi artikli 10 „ülemäära lai“ tõlgendus, vaid selle täpsustuse otsene tähendus.

67 Vastupidi komisjoni väidetele ei sea seda järeldust kahtluse alla pelgalt asjaolu, et selle täpsustuse eesmärk võib seetõttu olla ka asjaomase seadme tootmiseks, turustamiseks ja kõrvaldamiseks kasutatud energia arvessevõtmise välistamine.

68 Komisjon oli niisiis selleks, et mitte eirata direktiivi 2010/30 üht olulist sätet, eeltoodust tulenevalt kohustatud kehtestama vaidlustatud määruses arvutusmeetodi, mis võimaldab mõõta tolmuimejate energiatõhusust tegelikele kasutustingimustele võimalikult sarnastes tingimustes, mis eeldab, et

tolmuimeja tolmukogumisanum on teatud tasemeni täis, võttes aga arvesse saadud tulemuste teaduslikule kehtivusele ja tarbijatele esitatava teabe täpsusele esitatavaid nõudeid, mida on muu hulgas silmas peetud selle direktiivi põhjenduses 5 ja artikli 5 punktis b.

69 Üldkohus möönis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 46 siiski, et tühja tolmukotiga tehtud katsed ei pruugi kajastada tolmuimejate tavalisi kasutusingimusi, kuna need ei võta arvesse tolmukoguse suurenemist teatud tüüpi tolmuimejate tolmukogumisanumates, mida muide ka komisjon ei ole vaidlustanud, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 98 ja 99.

70 Vastab tõele, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 47–54 esitas Üldkohus vastukaaluks sellele järeldusele asjaolu, et ükski mõõtemeetod, mis põhineb täidetud tolmukogumisanumal, ei ole korratav. Komisjon esitab Euroopa Kohtus sama argumendi. Sellegipoolest nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 34–43, et sellisele järeldusele jõudmiseks moonutas Üldkohus asjaolusid ja rikkus talle pandud põhjendamiskohustust, millest tulenevalt ei saa Euroopa Kohus tugineda põhjenduste asendamiseks sellisele faktiliste asjaolude hinnangule, mida Üldkohus õiguspäraselt ei andnud.

71 Esimene väide tuleb seega tunnistada põhjendatuks.

Kuues väide

Poolte argumendid

72 Dyson leiab, et Üldkohus rikkus võrdse kohtlemise põhimõtte kontrollimisega seotud proportsionaalsuse nõuet, kui ta asus seisukohale, et vaidlustatud määrusega võib käsitleda ühtemoodi erinevaid tehnoloogiaid kasutavaid tolmuimejaid seetõttu, et Dysoni pakutud katsed ei täida samal ajal usaldusväärsuse, täpsuse ega korratavuse kriteeriume.

73 Komisjoni väitel ei selgitanud Dyson, miks täidetud tolmukotiga läbiviidud katse oleks proportsionaalsem. Komisjon rõhutab, et ta ei ole kohustatud tõendama, et ei ole võimalik välja töötada ühtki paremat katsemeetodit, vaid hoopis Dyson peab tõendama, et olemas on sobivam katsemeetod, mida ta aga Üldkohtus ei teinud.

Euroopa Kohtu hinnang

74 Dyson leiab oma kuuendas väites sisuliselt, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 110 võrdse kohtlemise põhimõtet, asudes seisukohale, et vaidlustatud määrusega võib käsitleda erinevaid tehnoloogiaid kasutavaid tolmuimejaid ühtemoodi seetõttu, et tolmuimejate energiatõhususte arvutusmeetodid, mis põhinevad täis tolmukogumisanumaga tehtud katsetel, ei ole korratavad.

75 Selles osas rõhutas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 109, et ta on juba varem sedastanud, et „osaliselt täidetud tolmukogumisanumal põhinevaid katseid endid ei [olnud] katsetatud laboratooriumidevahelistes võrdluskatsetustes, mistõttu nende korratavuses võib kahelda“.

76 Üldkohus tuletas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 110 sellest, et „seega on asjaolu, et hageja pakutud katsed ei täida ühel ajal usaldusväärsuse, täpsuse ega korratavuse kriteeriume, objektiivne põhjus, mis õigustab erinevat tehnoloogiat kasutavate, see tähendab „tolmukotiga“ ja „tolmukotita“ tolmuimejate sarnast käsitlemist.“ Üldkohus ei esitanud ühtegi põhjendust, et kinnitada ühesugust käsitlemist, mille Dyson vaidlustas.

77 Sellest tuleneb, et ainus Üldkohtu esitatud põhjendus „tolmukotiga“ ja „tolmukotita“ tolmuimejate ühesuguse käsitlemise kohta vaidlustatud määruses põhineb sellistel faktilistel asjaoludel, mida Üldkohus ei tuvastanud õiguspäraselt käesoleva kohtuotsuse punktides 34–43 nimetatud põhjendustel.

78 Kuues väide tuleb seega tunnistada põhjendatuks.

Teine ja kolmas väide ning viienda väite kolm esimest osa

79 Oma teises ja kolmandas väites leiab Dyson vastavalt, et Üldkohtus tõlgendas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 58 ja 59 vääralt komisjoni delegeeritud pädevuse ulatust ja rikkus Dysoni kaitseõigusi, silmas pidades, mida on kinnitatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 50 ja 51. Viienda väite kolmes esimeses osas heidab Dyson Üldkohtule ette, et Üldkohus ei selgitanud piisavalt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 36, 37, 52 ja 67 esitatud järeldusi.

80 Sellegipoolest ei tingi teise ja kolmanda väite ning viienda väite kolme esimese osa hindamine vaidlustatud kohtuotsuse ulatuslikumat tühistamist kui tuleneb esimese, neljanda ja kuuenda väite rahuldamisest ning neid ei ole vaja analüüsida.

81 Arvestades, et esimene, neljas ja kuues väide ning viienda väite neljas osa on põhjendatud, tuleb vaidlustatud kohtuotsus tühistada osas, millega Üldkohus lükkas tagasi esimeses kohtuastmes esitatud esimese väite esimese osa ja kolmanda väite.

Hagimenetlus Üldkohtus

82 Euroopa Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse tühistamise korral teha ise asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium seda lubab, või suunata asja tagasi Üldkohtusse otsustamiseks.

83 Käesoleval juhul on Euroopa Kohus seisukohal, et tal ei ole võimalik teha sisulist otsust esimeses kohtuastmes esitatud esimese väite esimese osa ja kolmanda väite kohta. Selle väiteosa ja nimetatud väite hindamine eeldab nimelt nende faktiliste asjaolude analüüsimist, mis põhinevad peamiselt küsimusel, kas CENELECi meetod on korratav või mitte, mida Üldkohus ei hinnanud nõuetekohaselt ja mida Euroopa Kohtus täiel määral ei arutatud.

84 Seetõttu tuleb kohtuasi tagasi saata Üldkohtusse esimeses kohtuastmes esitatud esimese väite esimese osa ja kolmanda väite kohta otsuse tegemiseks ning jätta otsuse tegemine kohtukulude kandmise kohta edaspidiseks.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (üheksas koda) otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 11. novembri 2015. aasta otsus Dyson *vs.* komisjon (T-544/13, EU:T:2015:836) osas, milles esimeses kohtuastmes esitatud esimese väite esimene osa ja kolmas väide lükati tagasi.**

2. **Saata kohtuasi tagasi Euroopa Liidu Üldkohtusse esimeses kohtuastmes esitatud esimese väite esimese osa ja kolmanda väite kohta otsuse tegemiseks.**

3. **Otsustada kohtukulude kandmine edaspidi.**

Allkirjad